

ידע מצמיח תנוך

”אם הבנים שמחה” (גבורתה של חנה)

מהלך השיעור:

- קריאת המדרש על יד המורה, ושאלת שאלות תוכן גלוי.
(כדאי לקרוא את המדרש מתוך ספר האגדה ולא כפי שהוא משוכתב
בהמשך)
- עבודה בחברותות. (דף מצורף)
- סיכום הלימוד, ושמיעת תשובות מהנלמד בחברותות.
- עבודה בקבוצות סביב משימות כתיבה שונות (מצורף)
- סיכום העבודה והשמעת החיבורים בפני הכיתה.

ידע מצמיח תנוך

דף ללימוד בחברותא

1. מה המשותף לכל הפסוקים הנאמרים בפי הבנים?

2. כיצד ניסה הקיסר לשכנע את הבן הקטן להשתחוות לפסל?

3. מה היתה בקשתה האחרונה של האמא?

לב לדעת

ידע מצמיח תגונה

4. מהי ההשוואה שעושה האמא לאברהם אבינו?

5. מהו הערך שלמענו הסכימו כל הבנים למסור את נפשם?

6. מהם הערכים שאתם מאמינים בהם?
מה הייתם מוכנים לעשות למענם?

לב לדעת

ידע מצמיח תנופה

7. האם האמא במדרש 'שמחה'? מדוע יוצאת בת קול וקוראת 'אם הבנים שמחה'?

ידע מצמיח תנוך

איכה רבה (בובר), פרשה א' :

מעשה במרים בת תנחום,
מה עשה לה **השלטון** ? חבש כל אחד בפני עצמו .

הוציא את הראשון ואמר לו : השתחוה לצלם כשם שהשתחוו אחיך . א"ל : ח"ו אחי לא השתחוו -
אף אני לא אשתחוה לו, א"ל : למה ? שכתוב בתורה : 'אנכי ה' אלהיך' (שמות כ', ב'), צוה עליו להרגו.

הוציא את השני, א"ל : השתחוה לצלם, כמו שהשתחוו אחיך . א"ל : ח"ו לא השתחוו אחי -
אף אני איני משתחוה לו, א"ל : למה ? שכתוב בתורה : 'לא יהיה לך אלהים אחרים על פני'
(שמות כ', ג'), מיד צוה עליו להרגו.

הוציא את השלישי, א"ל : השתחוה לצלם כשם שהשתחוו אחיך . א"ל : ח"ו לא השתחוו אחי -
אף אני איני משתחוה לו, א"ל : למה ? שכתוב בתורה : 'זובח לאלהים יחרס' (שמות כב', יט'),
צוה עליו להרגו.

הוציא את הרביעי, א"ל : השתחוה לצלם כשם שהשתחוו אחיך . א"ל : ח"ו לא השתחוו אחי -
אף אני לא אשתחוה לו, א"ל : למה ? שכתוב בתורה : 'לא תשתחוה להם ולא תעבדם' (שמות כ' ד'),
צוה עליו להרגו.

הוציא החמישי, א"ל : השתחוה לצלם כשם שהשתחוו אחיך . א"ל : ח"ו לא השתחוו אחי -
אף אני לא אשתחוה, א"ל : למה ? שכתוב בתורה : 'וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה'
הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד' (דברים ד', לט'), צוה עליו להרגו.

הוציא הששי, וא"ל : השתחוה לצלם, כשם שהשתחוו אחיך . א"ל : ח"ו לא השתחוו אחי -
אף אני לא אשתחוה, א"ל : למה ? שכתוב בתורה : 'שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד' (דברים ו' ד').

הוציא את השביעי, והוא היה הקטון שבהם, א"ל : השתחוה לצלם כשם שהשתחוו [אחיך].
א"ל : ח"ו לא השתחוו אחי לצלם, אף אני לא אשתחוה, א"ל : למה ?

**שכבר נשבענו לאלהינו שאין אנו ממירין אותו ביראה, שנאמר : 'את ה' האמרת היום' (דברים כו' יז), וכשם שנשבענו
לו - כך נשבע לנו, שלא להמירנו באומה אחרת, שנאמר : 'וה' האמירך היום'
(דברים כו' יח),**

א"ל : א"כ אני אזרוק הטבעת זו לפני הצלם, ולך הביאהו, כדי שיראו ויאמרו : 'קיים מצות הקיסר',
א"ל : אללי לך קיסר, ממך שאתה בשר ודם **אתיירא** ולא **אתיירא** מפני מלך מלכי המלכים, הקב"ה,
שהוא אלוה של עולם !?

מיד צוה עליו להרגו,

א"ל אמו : "בחייך קיסר, תנה לי את בני ואנשקהו ואחבקהו".

אמרה לו אמו : "בחיי ראשך קיסר, תנה חרב על צוארי ועל צוארו בחד" !
א"ל : ח"ו אינו עושה הדבר הזה, שכתוב בתורתכם : אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד (ויקרא כב' כח). אמרה לו
רשע! כבר קיימת כל התורה כולה ולא נשאר לך אלא זו בלבד?

מייד ציוה הקיסר להרוג את בנה.

נפלה אימו עליו והיתה מחבקתו ומנשקתו.

ואמרה : בני, לך אצל אברהם אביך ואמור לו : כך אמרה אימי : אל תזוח דעתך עליך, אתה עקדת מזבח אחד, ואני
עקדתי שבעה מזבחות, אתה ניסיון ואני - מעשה!
עד שהיתה מנשקתו ומחבקתו הרגוהו עליה.

אף היא עלתה על הגג ונפלה ומתה.

יצאה בת קול ואמרה : "אם הבנים שמחה".

לב לדעת

ידע מצמיח תנוּחָה

לפניכם שלוש תמונות, המציגות אמא לילדים.
עליכם לכתוב במחברותיכם, על כל תמונה סיפור קצר, המתאר את הקשר שבין האמא
שבתמונה לילדיה!

לב לדעת

ידע מצמיח תנוך:

בבקשה להכיר:

מרים פרץ, מנהלת בית הספר ממ"ד בגבעת זאב ואם לשישה (בתמונה).
מרים איבדה את שני בניה בעת שירתום הצבאי: אוריאל נהרג בפעילות בלבנון, ואלירז נהרג בפעילות צבאית בעזה, בין לבין נפטר בעלה בעקבות מחלה קשה.
אחותו של אלירז, בת אל פרץ, אמרה בעת הלווייתו של אלירז אחיה:
"אנחנו עומדים פה ומבקשים רחמים על עם ישראל.
אני רוצה לבקש ממך רק דבר אחד אלוקים שבשמיים: זו הפעם השלישית שאתה מנסה אותנו כמשפחה, זו הפעם השלישית שאנחנו קוברים אבא, אח ועוד אח.
אני רוצה שתיתן לנו מעכשיו רק שמחות, לא הלוויות,
ותיתן לנו כוח לחזק את אשתו של אלירז, שנוכל לספר לילדים שלו מי היה אבא שלהם איזה גיבור ואיזה צדיק".

כתבו במחברותיכם מכתב תנחומים למרים פרץ ומשפחתה!
נסו להרגיש את כאבה, ונסו לחשוב כיצד ובאילו מילים ניתן לנחם אותה?

ידע מצמיח תנוף:

עיינו בשיר הבא 'אמא' של שולה חן,
וענו על המשימה במחברותיכם:

אמא

שולה חן

מילים ולחן: שייקה פייקוב

אמא מדוע הקיץ חלף
למה נושרים העלים
אמא כיצד זה טובב העולם
איך נולדים ילדים

אמא מדוע זה יש מלחמות
למה רבים בני אדם
אמא מדוע שותק אלוקים
ולא עוצר בעדם

אמא, הו אמא
חבקיני חזק
ולעולם לא נפרד
אמא אותך הן אהבתי מכל
אמא השיר לך הוא עד

אמא אותך הן אהבתי מכל
גם אם גרמתי צרות
על כן פה בשיר קבלי ברכותי
ואלף אלפי תודות

ענו על המשימות ושאלות הבאות במחברותיכם:

- אילו שאלות שואל הילד את אימו?
ומה היא עונה על כל שאלה?
- אילו שאלות היית רוצה לשאול את אמא שלך?
- כתבו מכתב, שיר, או סיפור במיוחד לאמא שלכם.